

OKTOBER 2017



REGERINGEN

Et stærkt værn om Danmark

**Udspil til nyt forsvarsforlig
2018–2023**

Forsvarsministeriet

Et stærkt værn om Danmark

Danmark står over for et mere alvorligt trusselsbillede end i nogen anden periode efter Murens fald. Den frihed og tryghed, som vi sætter så højt, kan vi ikke tage for givet.

Mod øst står NATO overfor et udfordrende og selvhævdende Rusland. Ustabilitet i Mellem-østen og Nordafrika nærer militant islamisme

og skaber grundlaget for terrortruslen og irregulære migrationsstrømme. Truslerne fra cyberspace har alvorlige sikkerhedsmæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser. Påvirkningskampagner udfordrer vores demokratiske principper og spilleregler. I Arktis er der forøget aktivitet og militær tilstedeværelse. Det er vi nødt til at tage bestik af.

Regeringen ønsker

- at styrke Forsvarets evne til kollektiv afskrækkelse og forsvaret af NATO.
- at styrke Forsvarets evne til at deltage i internationale militære operationer som led i bl.a. terrorbekæmpelse, kapacitetsopbygning og håndtering af irregulære migrationsstrømme.
- at styrke Forsvarets evne til at bidrage til Danmarks nationale sikkerhed bl.a. gennem øget støtte fra Forsvaret til politiet.
- at styrke vores evne til at beskytte det danske samfund mod cyber-trusler og påvirkningskampagner.

Derfor ønsker regeringen at forøge forsvarsbudgettet substantielt over de næste seks år. Det substantielle løft indføres gradvist og ender med, at Forsvarets årlige bevilling i 2023 er styrket med 4,8 mia. kr. Det er en stigning på mere end 20 % i forhold til i dag.

Regeringen ønsker at bevare de eksisterende garnisoner, så Forsvaret vedbliver med at

være en god og attraktiv arbejdsplads i hele Danmark. Det substantielle løft vil øge de operative kapaciteter, og samlet set vil Forsvaret ved udgangen af forligsperioden have flere ansatte, en mindre ledelsestung struktur og flere operative enheder og soldater.

Vi tager danskernes sikkerhed alvorligt. Vi sætter handling bag ordene.

Mia. kr	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bevillingsløft	0,8	0,8	1,7	1,9	2,8	4,8

Kerneland i NATO

NATO er hjørnестenen i Danmarks forsvars- og sikkerhedspolitik. Vi har en stærk interesse i at fastholde NATO-samarbejdet og de trans-

atlantiske bånd som den primære garant for vores sikkerhed.

Regeringen foreslår

- at det substantielle løft af forsvarsbudgettet omsættes til moderne militære kapaciteter og en styrkelse af Danmarks evne til at fortsætte den aktive deltagelse i internationale operationer. Dermed leverer Danmark på målsætningerne fra NATO-topmødet i Wales.

Det substantielle løft vil øge Forsvarets årlige bevilling med mere end 20 % i forhold til i dag. Samtidig vil de betydelige materielinvesteringer i forligsperioden betyde, at Danmark lever op til NATO's målsætning om, at 20 % af forsvarsbudgettet skal gå til investeringer i nyt materiel. Med regeringens udspil har vi lyttet til NATO's ønsker til udviklingen af Danmarks forsvar i de kommende år.

Regeringens udspil til et nyt forsvarsforlig er en substantiel investering i Forsvaret som et stærkt værn om Danmark og danskernes frihed og tryghed. Det understreger vores vilje til at fastholde Danmark som kerneland i NATO.

Det vil styrke Danmarks bidrag til, at NATO fortsat er verdens stærkeste forsvarsalliance og en troværdig garant for vores sikkerhed.



Værnepligtige ved Ingeniørregimentet på feltøvelse. Foto: Jan T. Bertelsen

Forsvaret skal have en styrke, en tyngde og en robusthed, så vi sammen med NATO troværdigt afskrækker og afholder andre lande fra at angribe vores allierede – og ultimativt os selv. Et troværdigt, kollektivt forsvar.

Det gælder særligt i Østersø-regionen, hvor Ruslands ageren giver anledning til voksende bekymring. Rusland opruster kraftigt og gennemfører store militære øvelser langs Østersøen og de baltiske landes grænser uden

respekt for internationale normer og principper. Og Rusland er aktive i det skjulte.

Det er vigtigt, at NATO optræder klart og tydeligt i forhold til Rusland. Der må ikke opstå misforståelser eller tvivl om hverken vores beslutnings- og handlekraft eller om vores evner. Det er essensen af NATO's artikel 5 – den såkaldte musketør-ed. Det er i sidste instans også afgørende for Danmarks egen sikkerhed.

Regeringen ønsker at styrke Forsvarets evne til at bidrage til kollektiv afskrækkelse og forsvaret af NATO gennem

- opstilling af en brigade med nye, slagkraftige enheder og styrkede kapaciteter, herunder flere kampvogne, jordbaseret luftværn, panserværn og yderligere artilleri. Dermed vil Danmark i 2024 kunne udsende godt 4.000 soldater i en slagkraftig og selvstændig enhed med egen kommando, kampvogne og artilleri, efterretningsenheder og logistik.
- udrustning af Søværnets fregatter med både kortrækkende og på sigt også længere-rækkende missiler (SM2 og SM6), som forsvar mod fjendtlige fly og flere typer af missiler.
- udrustning af Søværnets fregatter med sonar og anti-torpedosystem og de maritime helikoptere med dyppesonar og torpedoer til at deltage i anti-ubådskrigsførelse.
- styrkelse af Forsvarets og Hjemmeværnets evne til at mobilisere ca. 20.000 soldater og opstilling af supplementstyrke med ca. 4.000 soldater fra reserven.

Historien har lært os, at demokratierne må handle og forhandle ud fra en styrkeposition. Det skærpede trusselsbillede stiller således krav til, at vi investerer i de rette kapaciteter,

så vi sammen med vores allierede i NATO kan stille med et forsvar, der kan møde og vigtigst af alt afskrække en mere ligeværdig modstander.

Styrket internationalt engagement

Danmark er kendt og anerkendt for vores store internationale militære engagement. Forsvaret gør en stor forskel i flere af verdens brændpunkter. Vi skal være stolte af, at vi med vores store bidrag til NATO, FN og den internationale koalition mod ISIL er forrest i kampen for den sikkerhed og tryghed, vi skal værne om.

Når vi med det substantielle løft styrker Forsvarets evne til i endnu større grad at indgå i NATO's forsvar sammen med vores allierede, betyder det også, at Forsvarets evne til at

deltage i internationale missioner styrkes. Danmark står overfor alvorlige og komplekse trusler fra øst og syd. Vi skal både kunne bidrage til NATO's afskrækkelse og til internationale operationer rettet mod terror og irregulær migration.

Dansk forsvar er godt rustet til internationale operationer, og vil blive det yderligere på længere sigt med anskaffelsen af nye, højteknologiske F-35 kampfly. Brigaden og de øvrige nye kapaciteter vil yderligere styrke Danmarks evne til at deltage i internationale operationer.

Regeringen ønsker

- at dansk forsvar fortsat skal deltage aktivt i internationale operationer som led i bl.a. terrorbekæmpelse, kapacitetsopbygning og håndtering af irregulære migrationsstrømme. Regeringen ønsker derfor gradvist at forøge den økonomiske reserve til internationale operationer for at give Danmark et større handlerum til at kunne stille med bidrag til internationale indsatser i lyset af det alvorlige trusselsbillede.



Træning af irakiske soldater på Al Asad Air Base 2017. Foto: Jeanette Serritzlev

Styrket national sikkerhed

Forsvaret skal først som sidst kunne passe på Danmark.

Den fortsat alvorlige terrortrussel mod Danmark betyder, at det er relevant, at Forsvaret

i endnu højere grad bidrager til danskernes tryghed og sikkerhed herhjemme. Først og fremmest via en øget støtte til politiet.

Regeringen ønsker at styrke Forsvarets evne til at bidrage til den nationale sikkerhed gennem

- opstilling af en let infanteribataljon på 500 mand, hvoraf dele kan indsættes med meget kort varsel til støtte for politiet og til løsning af bl.a. beskyttelses- og bevogtningsopgaver.
- at Forsvaret har en helikopter på højt beredskab dedikeret til Politiets Aktionsstyrke.
- opstilling af flere specialoperationsstyrker og yderligere et vagthold hos Livgarden, der med meget kort varsel kan træde til som støtte for politiet, hvis det måtte blive nødvendigt.



Bevogtningsopgave i København. Foto: Emma Kirketerp

Europas ydre grænser er under pres. Migration, ustabilitet og terror er en stor udfordring for Danmark og resten af Europa. Konflikt og ustabilitet i Europas sydlige og sydøstlige nærømråder og dele af Afrika sender allerede millioner af mennesker på flugt. Samtidig bidrager manglende fremtidsudsigter til, at

der kan være en risiko for, at tilstrømningen tager til i de kommende år i form af irregulær migration mod Europa. Det er afgørende for regeringen at mindske migrationspresset mod Danmark og få styr på de ydre grænser af hensyn til Danmarks sikkerhed.

Regeringen ønsker, at Forsvarets særlige kapaciteter nyttiggøres ved den danske grænse og i håndteringen af migrationspresset mod EU's ydre grænser gennem

- fortsat bistand fra Forsvaret og Hjemmeværnet til grænsekontrollen ved den dansk-tyske grænse.
- fortsat bidrag fra Forsvaret med f.eks. flyovervågning til den fælles europæiske håndtering af migrationspresset i Middelhavsområdet.



Hjemmeværnet støtter politiet med grænsekontrol. Foto: Bo Nymann

Hjemmeværnets frivillige yder et væsentligt og værdsat bidrag til at opretholde samfundets samlede beredskab, herunder gennem

støtte til Forsvaret, politiet, Redningsberedskabet og SKAT.

Regeringen ønsker

- at fastholde Hjemmeværnet som en frivillig militær beredskabsorganisation til støtte for Forsvarets opgaveløsning samt samfundets samlede beredskab.

Et robust forsvar og beredskab i Danmark er forudsætningen for et trygt samfund. Konsekvenserne af klimaforandringerne og den

fortsat alvorlige terrortrussel mod Danmark betyder, at det er relevant også at se på en styrkelse af det statslige redningsberedskab.

Regeringen ønsker

- som en del af forsvarsforliget at styrke det statslige redningsberedskabs operative robusthed bl.a. i form af mere personel.

Tidssvarende værnepligt

Danmark er ikke en frontlinjestat. Kollektivt forsvar betyder, at vi sammen med NATO skal kunne støtte f.eks. de baltiske lande. Hvis vi udsender brigaden til Baltikum, vil Danmark kunne blive opmarchområde for forstærkninger fra vores NATO-allierede, og dem skal vi kunne modtage og beskytte. Det forudsætter blandt andet en stærk og robust totalforsvarsstyrke, så vi både er i stand til at modtage NATO-enheder på dansk territorium og yde den fornødne værtsnationsstøtte, ligesom vi skal kunne passe på Danmarks infrastruktur (havne, broer, lufthavne, mv.) i en situation, hvor brigaden skal udsendes.

Værnepligtens indhold skal i det lys forbedres. Der vil også være behov for, at værnepligtige efter hjemsendelse i en periode har pligt til at gøre tjeneste i totalforsvarsstyrken, der sammen med Hjemmeværnet – om nødvendigt – kan aktiveres til supplerende uddannelse med henblik på bevogtnings- og sikringsopgaver i krise og krig.

I dag tilgodeses omkring 98 % af Forsvarets årlige behov ved, at frivillige melder sig til at aftjene værnepligt. Det er vigtigt for regeringen, at værnepligten fortsat er samfundsrelevant, og at der målrettet arbejdes på at sikre, at det fortsat hovedsagligt er frivillige, der melder sig til at aftjene deres værnepligt.

Regeringen ønsker

- at målrette indholdet af den værnepligtige basisuddannelse mod konkrete bevogtnings- og sikringsopgaver.
- at øge antallet af værnepligtige med ca. 500 årligt, herunder antallet af værnepligtige ved Livgarden og i det statslige redningsberedskab.
- ikke at tvangsindkalde værnepligtige, så længe mindst 90 % af Forsvarets årlige behov kan tilgodeses ved indkaldelse af frivillige.
- at afsætte dedikerede ressourcer til at oplyse om og markedsføre værnepligten.
- at fastholde den nuværende værnepligtslængde og samme høje grad af frivillighed som Forsvaret har i dag.

Et styrket cyberforsvar

Danmark er et af de mest digitaliserede lande i verden. Det er positivt for både borgere, virksomheder og det offentlige, at vi er gode til at udnytte de digitale muligheder. Men det betyder også, at vi er sårbare over for cyberangreb.

Det har både sikkerhedspolitiske og samfundsøkonomiske konsekvenser. Vi ser en stadig tydeligere trussel fra stater som Rusland, som blandt andet benytter cyberspace til at forsøge at påvirke meningsdannelsen og demokratiske institutioner i de vestlige demokratier. De sidste mange måneder har vist, at vi er sårbare over for cyberangreb i Danmark, og at

det har betydelige økonomiske konsekvenser for danske virksomheder, når de rammes af cyberangreb.

Cybertruslen er reel, og den er øget betragteligt i de senere år, så der er i dag en meget høj cybertrussel mod Danmark, særligt fra cyberspionage og -kriminalitet. Og truslen fra egentlige destruktive cyberangreb vil kunne stige i forbindelse med en skærpet politisk eller militær konflikt.

Styrkelsen af cyberforsvaret skal ske med respekt for danskernes retssikkerhed og personlige frihed.

Regeringen ønsker at styrke det nationale cyberforsvar gennem

- bedre beskyttelse mod avancerede cyberangreb bl.a. ved en udbygning af sensornetværk.
- etablering af et situations-center, der skal medvirke til at skabe bedre overblik over truslerne.
- en styrkelse af den forebyggende indsats i forhold til bl.a. virksomheder og offentlige institutioner.
- en styrkelse af Forsvarets Efterretningstjenestes arbejde i forhold til påvirkningsoperationer, herunder gennem udbygning af Forsvarets Efterretningstjenestes analytiske kapacitet.

Relevant tilstedeværelse i Arktis

Arktis og Grønland er en central del af Rigsfællesskabet, og klimaforandringer og den forøgede aktivitet i Arktis nødvendiggør en øget

tilstedeværelse og overvågning. Samtidig er det en prioritet at fastholde Arktis som et lavspændingsområde.

Regeringen ønsker at sikre Forsvarets fortsatte stærke engagement i Arktis gennem

- videreførelsen i den kommende forligsperiode af Arktis-aftalen fra 2016, således at Forsvarets tilstedeværelse, overvågning og redningsindsatser fortsat styrkes.
- at afsætte ressourcer til forureningsbekæmpelse i de grønlandske farvande samt til oprydning efter tidligere amerikansk militær tilstedeværelse i Grønland.
- at styrke mulighederne for grønlandske unge til at aftjene værnepligt i Danmark og på Søværnets skibe i Nordatlanten.
- at tilbyde grønlandske 9. klasseelever at komme i erhvervspraktik i regi af Arktisk Kommando.

Sammen med Grønland og Færøerne skal Forsvaret fortsat sikre vores fælles interesser

mod Nord, så Rigsfællesskabet også i fremtiden står stærkt.



Oprydning efter flodbølge i Nuugaatsiaq. Foto: Palle Lauritsen

Respekt for vores veteraner



Flagdag 2017. Foto: Anders Fridberg

Danmark har nogle af verdens bedste soldater, og de fortjener respekt for deres indsats. Vi skal være der for vores veteraner og deres pårørende – både for dem, der vender styrke-

de hjem, og for dem, der kommer hjem med ar på krop eller sjæl – sådan som de har været der for Danmark.

Regeringen ønsker

- at gøre midlertidige initiativer på veteranområdet permanente og samtidig videreføre den øvrige indsats på veteranområdet.
- yderligere at styrke udvælgelsen af soldater forud for udsendelse i internationale missioner.
- at styrke forskningen i regi af Veterancentret, så veteranindsatsen fortsat udvikles på grundlag af solid faglighed, systemiseret erfaringsindhentning og en evidensbaseret tilgang med fokus på at sikre en effektiv og helstøbt indsats til gavn for veteraner og deres pårørende.

Disse tiltag kommer oveni regeringens veteranpakke fra september 2017, der har fokus på at nedbringe sagsbehandlingstid og styrke sagsbehandling af veteranernes arbejdsskadesager, blandt andet gennem at give veteraner med PTSD mulighed for at få en "second

opinion" hos en specialist i psykiske sygdomme.

Regeringen ønsker et ansvarligt forsvar, der tager god hånd om sine egne, og hvor anerkendelse og støtte fortsat går hånd i hånd.

Et effektivt forsvar

Regeringen ønsker et stærkt og effektivt forsvar med endnu større fokus på de operative kapaciteter – altså dér hvor slagkraften er.

Forsvarsforligskredsen besluttede i det seneste forlig at gennemføre en budgetanalyse af

det operative område. Midlerne herfra bliver på Forsvarsministeriets område og anvendes blandt andet til at finansiere anskaffelse af nye kampfly, styrkelse af Forsvarets Efterretningstjenestes indsats mod terror og stigende udgifter til erstatning til veteraner med PTSD.

Regeringen vil

- indstille til forsvarsforligskredsen at gennemføre hovedparten af tiltagene fra budgetanalysen.
- gennemføre en ny organisering af Forsvaret i en mere enkel og operativ struktur.

Regeringen er ligesom Forsvarets ledelse optaget af, at Hærens regimenter også i den nye organisering af Forsvaret fortsat bevares som

stærke identitetsbærende institutioner. Ånden i Forsvaret skal der værnes om. Forsvarets stærke kultur og traditioner skal bæres videre.



Dansk F-16 pilot over Irak. Foto: Forsvarsgalleriet

Et stærkt værn om Danmark

Regeringens udspil til et nyt forsvarsforlig er en substantiel investering i Forsvaret som et stærkt værn om Danmark og danskernes frihed og tryghed. Det understreger vores vilje til at fastholde Danmark som kerneland i NATO.



NATO's kollektive afskrækkelse

Forsvaret skal have en styrke, så vi sammen med NATO troværdigt afskrækker andre lande fra at angribe Danmark og vores allierede. Derfor vil vi investere i nye kapaciteter, bl.a. en brigade med flere kampvogne, mere artilleri samt luftforsvarsmissiler og udstyr til ubådsbekæmpelse.



Cybersikkerhed

Cyberangreb kan have alvorlige sikkerhedsmæssige og samfundsøkonomiske konsekvenser, og påvirkningskampagner udfordrer vores demokrati. Danmark skal styrke sit forsvar mod de mange trusler fra cyberspace.



National sikkerhed

Den fortsat alvorlige terrortrussel mod Danmark betyder, at Forsvaret i endnu højere grad skal kunne støtte politiet med kort varsel, hvis Danmark fx rammes af et terrorangreb.



Internationale operationer

Forsvaret skal have en styrket evne til at deltage aktivt i internationale operationer som led i bl.a. terrorbekæmpelse, kapacitetsopbygning og håndtering af irregulære migrationsstrømme.



Fordeling af bevillingsløft fra 2018 – 2023



Mia. kr.



2017/18:5

Oktober 2017

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 42
1060 København K
Tlf.: +45 72 81 00 00
E-mail: fmn@fmn.dk

ISBN 978-87-93422-97-1 (pdf version)
ISBN 978-87-93422-88-9 (trykt version)

Design, omslag: e-Types
Foto forside: Lars Mikkelsen
Tryk: Rosendahls

Publikationen kan hentes på:
regeringen.dk / fmn.dk